

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i.

JERUZALÉMSKÁ 1283/9
110 00 PRAHA 1 – NOVÉ MĚSTO
ČESKÁ REPUBLIKA

**SOUHRNNÁ ZPRÁVA O STAVU V OBLASTI BEZPEČNOSTI
A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI V ČESKÉ REPUBLICE
V ROCE 2022**

Praha 2023

Obsah

1.	ÚVOD	3
2.	PRŮMĚRNÝ POČET NEMOCENSKY POJIŠTĚNÝCH OSOB	3
3.	PRACOVNÍ ÚRAZOVOST	5
	3.1. Celková pracovní úrazovost.....	5
	3.2. Smrtelná pracovní úrazovost.....	11
4.	NEMOCI Z POVOLÁNÍ A OHROŽENÍ NEMOCEMI Z POVOLÁNÍ	14
	4.1. Nemoci z povolání	14
	4.2. Ohrožení nemocí z povolání.....	18
5.	ČINNOSTI DOZOROVÝCH A INSPEKČNÍCH ORGÁNŮ	20
	5.1. Státní úřad inspekce práce (SÚIP).....	20
	5.2. Český báňský úřad (ČBÚ)	24
	5.3. Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB)	26
	5.4. Hasičský záchranný sbor ČR.....	27
6.	POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE	31

1. Úvod

Souhrnná zpráva o aktuálním stavu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) v ČR za rok 2022 shrnuje aktuální stav a monitoruje trendy vývoje základních ukazatelů v této oblasti spolu s pokrokem v zajišťování bezpečnějších a zdravějších pracovních podmínek. Vznik této zprávy je v souladu s návrhem doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO) č. 197 (formulovaným v kapitole IV. – aktualizace národního profilu) [1].

Zpráva je rozdělena do dvou samostatných částí, z nichž tato se zabývá pouze aktuálním stavem BOZP v ČR. Obsahem druhého dokumentu je organizace BOZP a s ní spojená základní legislativa v této oblasti.

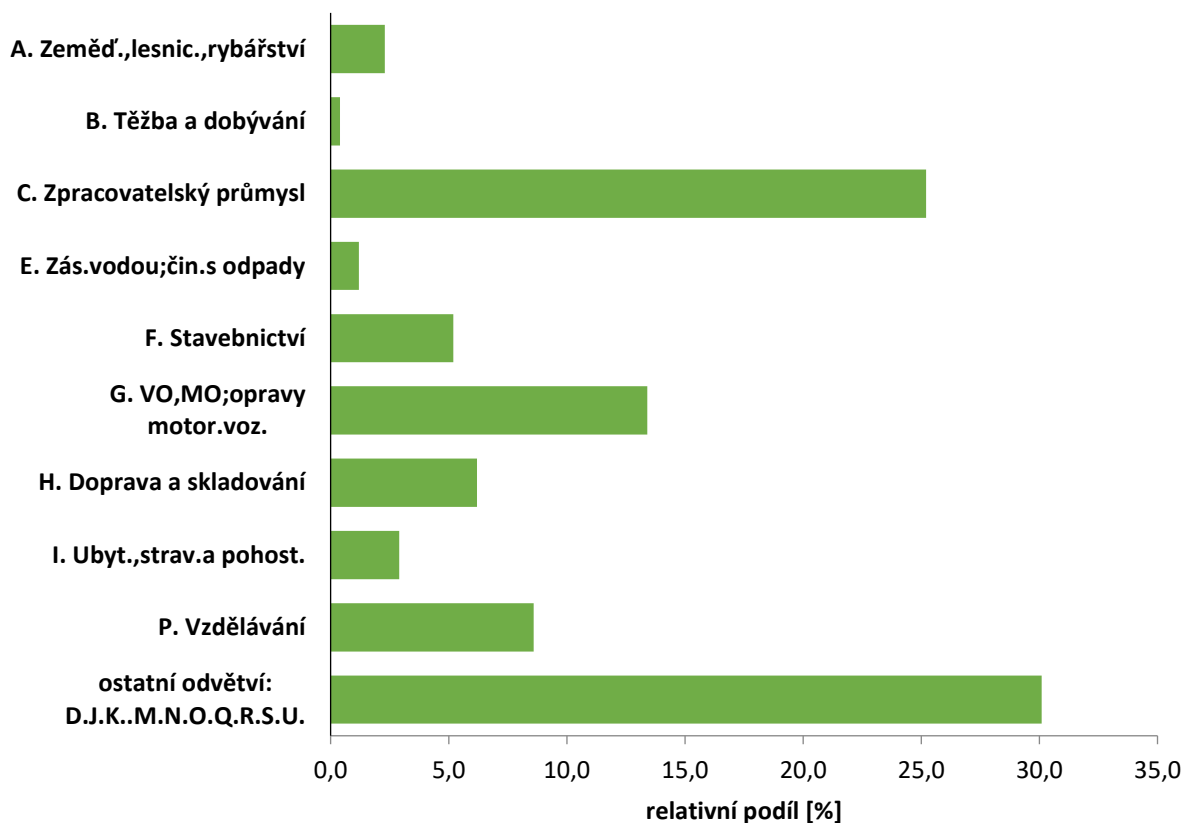
2. Průměrný počet nemocensky pojištěných osob

V roce 2022 činil průměrný počet pojištěnců (nemocensky pojištěné osoby) 4 747 949 osob. Z toho bylo 2 389 431 pojištěných žen a 2 358 518 pojištěných mužů. Jedná se o osoby povinně či dobrovolně nemocensky pojištěné podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Tabulka 2.1 obsahuje průměrné hodnoty počtu pojištěnců v letech 2012 až 2022 odrážející dynamiku vývoje ekonomiky. Relativní podíl počtu pojištěnců v odvětvích (CZ-NACE) v roce 2022 je zobrazen v grafu 2.1.

Tabulka 2.1 – Průměrný počet pojištěnců v letech 2012–2022

Rok	Počet pojištěnců
2012	4 471 889
2013	4 440 326
2014	4 464 057
2015	4 507 012
2016	4 571 305
2017	4 671 825
2018	4 732 737
2019	4 732 889
2020	4 690 373
2021	4 708 165
2022	4 747 949

Zdroj dat: ČSÚ

Graf 2.1 – Relativní podíl počtu pojištěnců v odvětvích (CZ-NACE) v roce 2022

Zdroj dat ČSÚ

Absolutní rozdělení počtu pojištěnců podle odvětví (CZ-NACE) je zobrazeno v tabulce 2.2. Nejvyšší počet pojištěnců byl zaměstnán v sekcích: C. (Zpracovatelský průmysl – 1 197 083), G. (Velkoobchod, maloobchod; opravy motorových vozidel – 634 175), Q. (Zdravotní a sociální péče – 410 135), P. (Vzdělávání – 408 239) a H. (Doprava a skladování – 293 534).

Tabulka 2.2 – Rozdělení počtu pojištěnců v odvětvích CZ-NACE v roce 2022

Sekce (CZ-NACE)	Počet pojištěnců
A – Zemědělství, lesnictví a rybnářství	107 939
B – Těžba a dobývání	19 004
C – Zpracovatelský průmysl	1 197 083
D – Výroba a rozvod elektřiny a jiné energie	38 118
E – Zásobování vodou; činnost s odpady	58 473
F – Stavebnictví	246 927
G – Velkoobchod, maloobchod; opravy motor. voz.	634 175
H – Doprava a skladování	293 534
I – Ubytování, stravování a pohostinství	138 778
J – Informační a komunikační činnosti	156 930
K – Peněžnictví a pojišťovnictví	91 449
L – Činnosti v oblasti nemovitostí	74 283
M – Profesní, vědecké a technické činnosti	229 296
N – Administrativní a podpůrné činnosti	241 891
O – Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezpečení	261 920

Sekce (CZ-NACE)	Počet pojištěnců
P – Vzdělávání	408 239
Q – Zdravotní a sociální péče	410 135
R – Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	65 170
S – Ostatní činnosti	74 548
U – Činnosti exteritoriálních organizací	57

Zdroj dat: ČSÚ

3. Pracovní úrazovost

3.1. Celková pracovní úrazovost

V roce 2022 bylo evidováno 44 608 pracovních úrazů s pracovní neschopností. V tabulce 3.1.1 jsou uvedeny základní údaje o pracovních úrazech v letech 2012–2022. V roce 2022 byl evidován mírný pokles počtu pracovních úrazů oproti předchozímu roku.

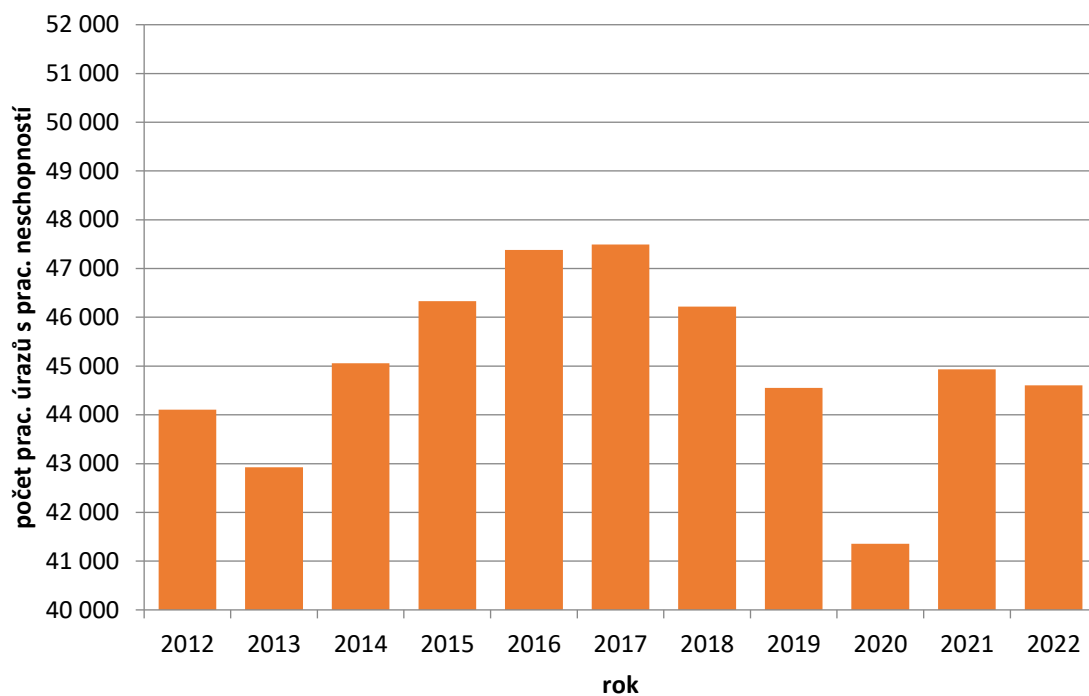
Tabulka 3.1.1 – Základní ukazatele pracovní úrazovosti v letech 2012–2022

Rok	Počet prac. úrazů s prac. neschop.	Četnost prac. úrazů s prac. neschop. na 100 pojištěnců	Průměrná doba trvání případu (kal. dny)	Počet prac. úrazů bez pracovní neschop.
2012	44 108	0,99	54,94	X
2013	42 927	0,97	55,72	X
2014	45 058	1,01	54,3	X
2015	46 331	1,03	55,44	X
2016	47 379	1,04	54,35	X
2017	47 491	1,02	54,39	X
2018	46 223	0,98	55,62	X
2019	44 552	0,94	56,85	X
2020	41 358	0,88	62,51	X
2021	44 933	0,95	58,03	X
2022	44 608	0,94	56,35	X

Zdroj dat: ČSÚ

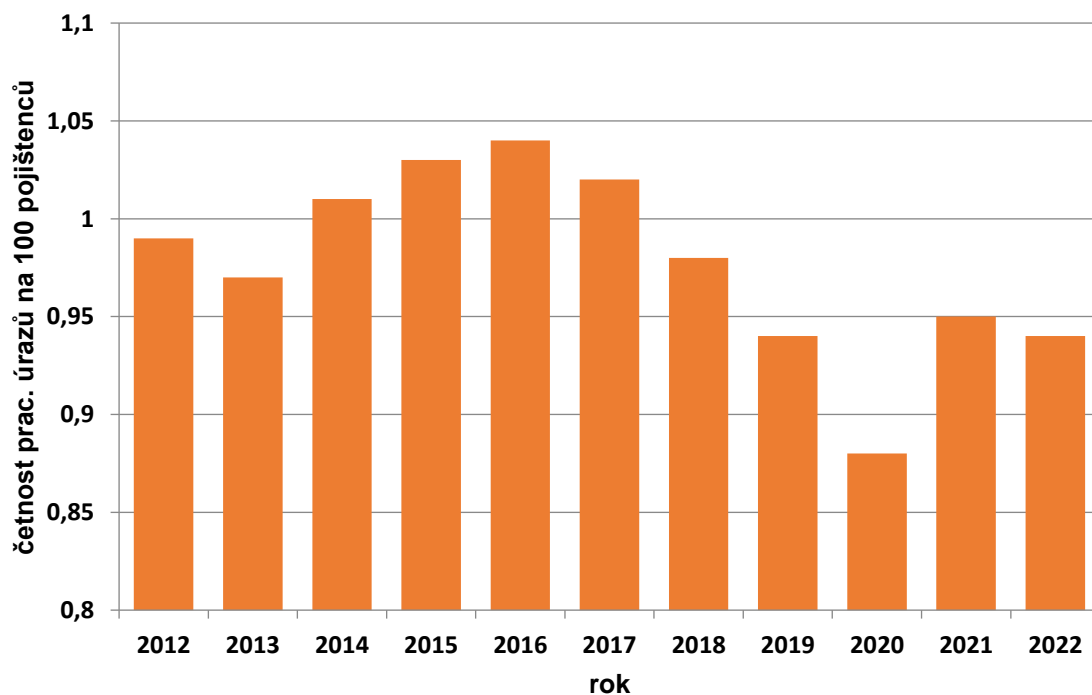
Časový průběh pracovní úrazovosti s pracovní neschopností v letech 2012–2022 je zobrazen v grafu 3.1.1. V grafu 3.1.2 je zobrazen časový průběh četnosti této pracovní úrazovosti na 100 pojištěnců v ČR ve stejném časovém rozmezí let 2012–2022.

Absolutní počet pracovních úrazů s následnou pracovní neschopností klesl proti roku 2021 o 0,7 %. Počet pojištěnců meziročně stoupl jen mírně. To se promítlo do četnosti těchto pracovních úrazů poklesem tohoto ukazatele o 1,1 %. Snížil se i počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti pro pracovní úrazy (o 3,6 %) a průměrný denní stav práce neschopných o 3,6 %.

Graf 3.1.1 – Pracovní úrazovost v ČR v letech 2012–2022

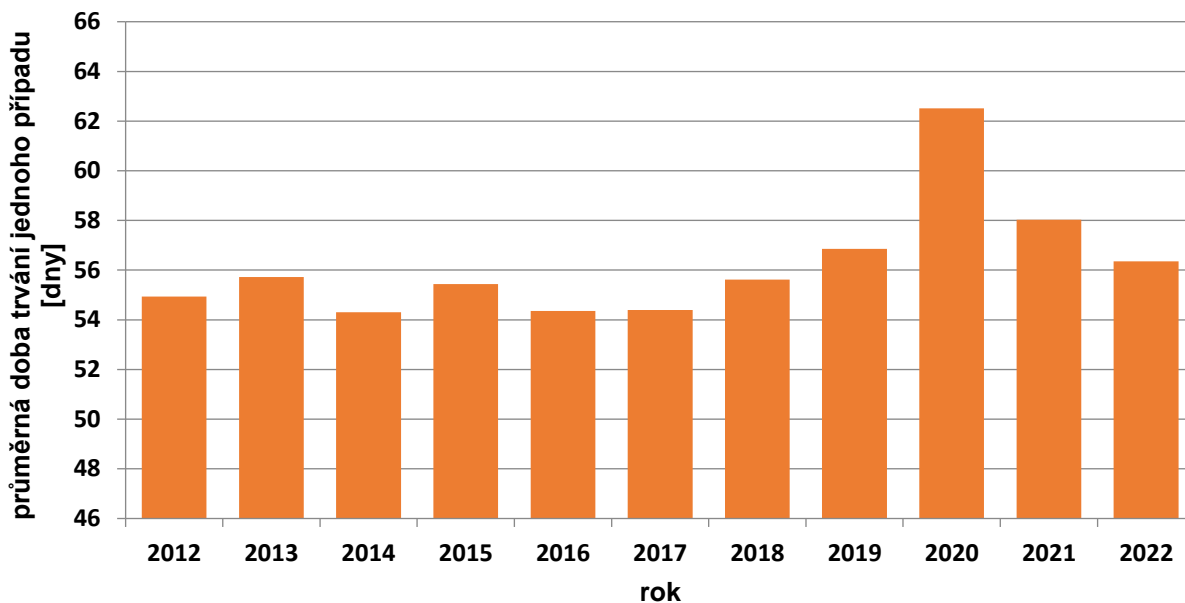
Zdroj dat ČSÚ

Graf 3.1.2 – Četnost PÚ s PN na 100 pojištěnců v ČR v letech 2012–2022

Zdroj dat ČSÚ

V roce 2012 ukazatel průměrné doby trvání jednoho případu stagnoval. V roce 2013 dosáhl hodnoty 55,7 kalendářního dne, následně v letech 2014, 2016 a 2017 poklesl, ale v roce 2019 narostl na 56,9 kalendářního dne. V roce 2020 dosáhl maxima – 62,5 kalendářních dnů. V roce 2021 došlo k poklesu na hodnotu 58,0 dne a v roce 2022 na 56,4 dne (graf 3.1.3).

Graf 3.1.3 – Průměrná doba trvání jednoho případu pracovního úrazu v letech 2012–2022

Zdroj dat ČSÚ

Proti roku 2021 průměrné procento pracovní neschopnosti pro pracovní úraz v roce 2022 kleslo o 4,6 %. Průměrný denní počet pracovníků nepřítomných v práci pro pracovní úraz v roce 2022 činil 6 887 osob, tj. o 256 osob méně než v roce 2021 [2].

V roce 2022 klesla průměrná délka trvání případu pracovní neschopnosti pro pracovní úraz z hodnoty 58,03 (v roce 2021) na hodnotu 56,35 kalendářních dnů, tj. o 7,2 % [2].

Celkově 43 561 pracovních úrazů bylo spojeno s následnou pracovní neschopností delší než 3 dny. Z tohoto počtu se jich 14 421 událo ženám [2]. Pracovní úrazy bez pracovní neschopnosti a smrtelné pracovní úrazy nebyly již statisticky sledovány (NemÚr-ČSÚ).

Nejčastějším zdrojem pracovních úrazů s pracovní neschopností nad 3 dny byla v roce 2022 skupina „Materiály, břemena, výrobky, strojní součásti“ (34 %). U závažných pracovních úrazů to byla skupina „Budovy, konstrukce, povrchy“ (39 %) a u smrtelných pracovních úrazů skupina „Pozemní vozidla“ (25 %). Obdobné rozložení zdrojů pracovních úrazů podle závažnosti bylo evidováno i v letech minulých, rozdíly byly jen v procentním zastoupení [2].

Nejčastější příčinou u všech typů pracovních úrazů v roce 2022 bylo „Špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko“. Tato příčina byla uvedena zaměstnavateli na záznamu o úrazu, a proto zcela převládá, a to i v letech minulých. U pracovních úrazů s pracovní neschopností nad 3 dny byla uvedena v 93 % případů, u pracovních úrazů závažných pak činila 78 % a u pracovních úrazů smrtelných 75 % [2].

Z nově hlášených 44 608 případů pracovní neschopnosti pro pracovní úrazy v roce 2022 v České republice připadalo 14 704 těchto pracovních úrazů na ženy (tabulka 3.1.2) a 29 904 na muže. Tyto úrazy měly souhrnně za následek 2,514 mil. kalendářních dnů pracovní neschopnosti [2].

Tabulka 3.1.2 – Základní ukazatele pracovní úrazovosti žen a mužů v roce 2022

Pohlaví	Počet prac. úrazů s prac. neschopností	Počet prac. úrazů s prac. neschopností delší než 3 dny	Počet prac. úrazů závažných	Počet prac. úrazů smrtelných	Počet pojištěnců
ženy	14 704	14 421	157	5	2 389 431
muži	29 904	29 140	640	83	2 358 518

Zdroj dat: ČSÚ, SÚIP, ČBÚ

V případě relativních ukazatelů pracovní úrazovosti, došlo v roce 2022 k poklesu četnosti pracovních úrazů s pracovní neschopností na 100 pojištěnců z hodnoty 0,95 na hodnotu 0,94 (tj. o 1,1 %) [2].

Struktura pracovní úrazovosti s pracovní neschopností podle sekcí CZ-NACE je uvedena v tabulce 3.1.3. Zařazování každého podniku do příslušné sekce je prováděno na základě jím vykazované převažující ekonomické činnosti. Nejvíce pracovních úrazů s pracovní neschopností bylo registrováno v sekci C. (Zpracovatelský průmysl – 38,9 %). Dále to byly sekce G. (Velkoobchod, maloobchod; opravy motorových vozidel – 12,1 %), H. (Doprava a skladování – 9,8 %) a F. (Stavebnictví – 7,1 %). Sekce C. (Zpracovatelský průmysl) zahrnovala nejvíce pojištěnců, a to 25,2 %.

Tabulka 3.1.3 – Ukazatele pracovní úrazovosti s pracovní neschopností v roce 2022

Sekce (CZ-NACE) kromě J, K, L, M, N, O, R, S, U	Počet pracov. úrazů s pracovní neschopností	Dny pracovní neschopnosti	Četnost případů na 100 pojištěnců	Průměrné procento pracovní neschopnosti	Průměrná doba trvání případu (dny)
A. Zemědělství, lesnictví, rybářství	2 575	151 742	2,39	0,385	58,93
B. Těžba a dobývání	358	41 702	1,88	0,601	116,49
C. Zpracovatelský průmysl	17 324	893 657	1,45	0,205	51,58
D. Výroba a rozvod elektřiny a jiné energie	161	10 683	0,42	0,077	66,35
E. Zásobování vodou; činnost s odpady	1 166	66 912	1,99	0,314	57,39
F. Stavebnictví	3 171	198 991	1,28	0,221	62,75
G. Velkoobchod, maloobchod; opravy motor. voz.	5 395	284 468	0,85	0,123	52,73
H. Doprava a skladování	4 359	306 837	1,49	0,286	70,39
I. Ubytování, stravování a pohostinství	914	46 335	0,66	0,091	50,69
J. Informační a komunikační činnosti	148	7 915	0,09	0,014	53,48
K. Peněžnictví a pojišťovnictví	59	2 880	0,06	0,009	48,81
L. Činnosti v oblasti nemovitostí	281	15 714	0,38	0,058	55,92
M. Profesní, vědecké a technické činnosti	459	25 036	0,2	0,03	54,54
N. Administrativní a podpůrné činnosti	2 033	117 002	0,84	0,133	57,55
O. Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezp.	1 195	68 961	0,46	0,072	57,71

Sekce (CZ-NACE) kromě J, K, L, M, N, O, R, S, U	Počet pracov. úrazů s pracovní neschopností	Dny pracovní neschopnosti	Četnost případů na 100 pojištěnců	Průměrné procento pracovní neschopnosti	Průměrná doba trvání případu (dny)
P. Vzdělávání	1 773	82 730	0,43	0,056	46,66
Q. Zdravotní a sociální péče	2 599	154 776	0,63	0,103	59,55
R. Kulturní, zábavní a rekreační činnost	365	19 031	0,56	0,08	52,14
S. Ostatní činnosti	273	18 283	0,37	0,067	66,97
ČR (údaje se vztahují ke všem odvětvím)	44 608	2 513 655	0,94	0,145	56,35

Zdroj dat: ČSÚ

Z hlediska činností (tabulka 3.1.4) bylo nejvíce pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než 3 dny v roce 2022 vykázáno při činnosti „zacházení, manipulace a zpracování hmotných věcí, živých rostlin a živočichů“, a to celkem 15 431 případů a „chůze“ (7 421 případů).

Tabulka 3.1.4 – Pracovní úrazy (PÚ) s pracovní neschopností nad 3 dny, prvních pět nejpočetnějších činností vykonávaných při úrazu v roce 2022

Činnost při úrazu	Počet PÚ
Zacházení, manipulace a zpracování hmotných věcí, živých rostlin a živočichů	15 431
Chůze	7 421
Řezání	1 212
Opravy	927
Montáž, demontáž, výměna, systematické ukládání	802

Zdroj dat: SÚIP

Nejvíce případů s pracovní neschopností nad 3 dny se událo v roce 2022 v místě úrazu (tabulka 3.1.5) „Výrobní prostor, dílna, schodiště v závodě, slévárna, provozní místnosti, autoopravny, laboratoř“ a to 12 338. Na druhém místě byla evidována „Výroba, továrna, dílna“ s 2 648 případy. Na třetím místě to pak byl „Prostor užívaný hlavně pro skladování, nakládku a vykládku“, kde bylo zaznamenáno 2 523 případů [2].

V rámci rozlišení podle druhu zaměstnání bylo nejvíce pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než 3 dny v roce 2022 evidováno v třídě CZ-ISCO č. 72 „kovodělníci, strojírenští dělníci a pracovníci v příbuzných oborech“, a to 4 886 případů. Z nichž nejvíce zastoupená byla pak skupina č. 722 „kováři, nástrojáři a příbuzní pracovníci“, která vykázála 2 597 případů. V hlavní třídě č. 8 „obsluha strojů a zařízení, montéři“ (10 255 případů) byla nejpočetněji zastoupena skupina č. 834 „obsluha pojízdných zařízení“, kde došlo k 2 205 případům. V hlavní třídě č. 9 „pomocní a nekvalifikovaní pracovníci“ (5 129 případů) byla nejpočetněji zastoupena skupina č. 932 „pomocní pracovníci ve výrobě“, kde došlo k 1 979 případům.

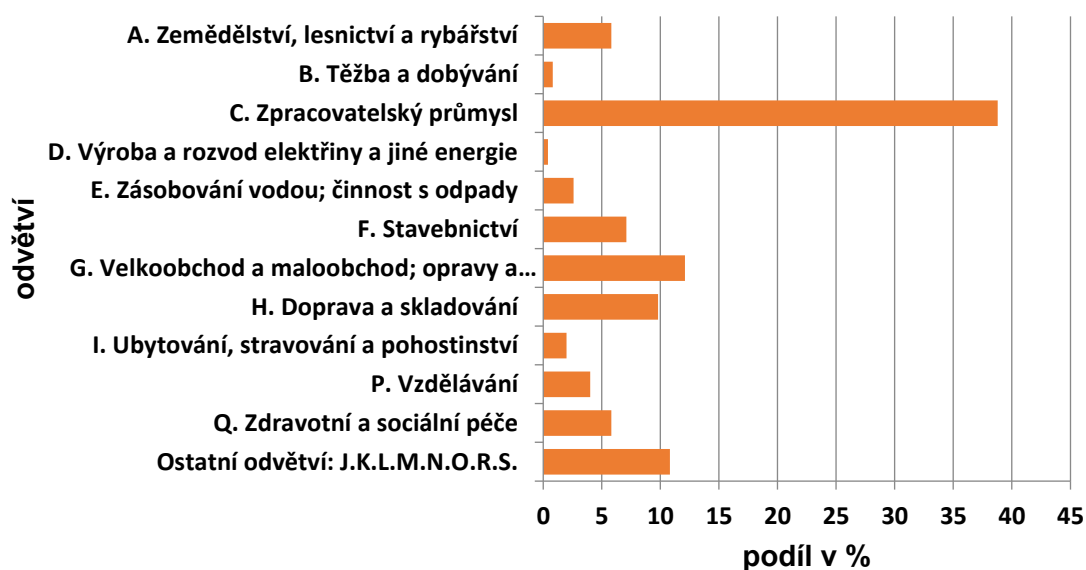
Tabulka 3.1.5 – Místo pracovního úrazu (ESAW) s pracovní neschopností nad 3 dny, prvních pět nejpočetnějších míst v roce 2022

Místo úrazu (ESAW)	Počet
0101 Výrobní prostor, dílna, schodiště v závodě, slévárna, provozní místnosti, autoopravny, laboratoř	12 338
0110 Výroba, továrna, dílna	2 648
0130 Prostor užívaný hlavně pro skladování, nakládku a vykládku	2 523
0401 Obchod, hotel, kavárna, restaurace, bar, kino, divadlo, knihovna, vnitřní sportovní zařízení	1 531
0610 Prostor trvale otevřený pro veřejnou dopravu (dálnice, silnice, parkoviště, čekárny nádražní ap.)	1 276

Zdroj dat: SÚIP a ČBÚ

Nejčastější příčinou pracovních úrazů s pracovní neschopností delší než tři dny uváděnou zaměstnavateli v roce 2022 bylo „Špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko“. Tato příčina byla uváděna u 92,7 % případů. Pomineme-li případy, kdy příčina nebyla zjištěna (2,4 %), pak na druhém místě bylo označeno „Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce, včetně jednání bez oprávnění, proti zákazů, prodlévání v ohroženém prostoru“ (8,8 %). Jako třetí nejčastější příčinou bylo označeno „Nesprávná organizace práce“ (1,8 %). [2].

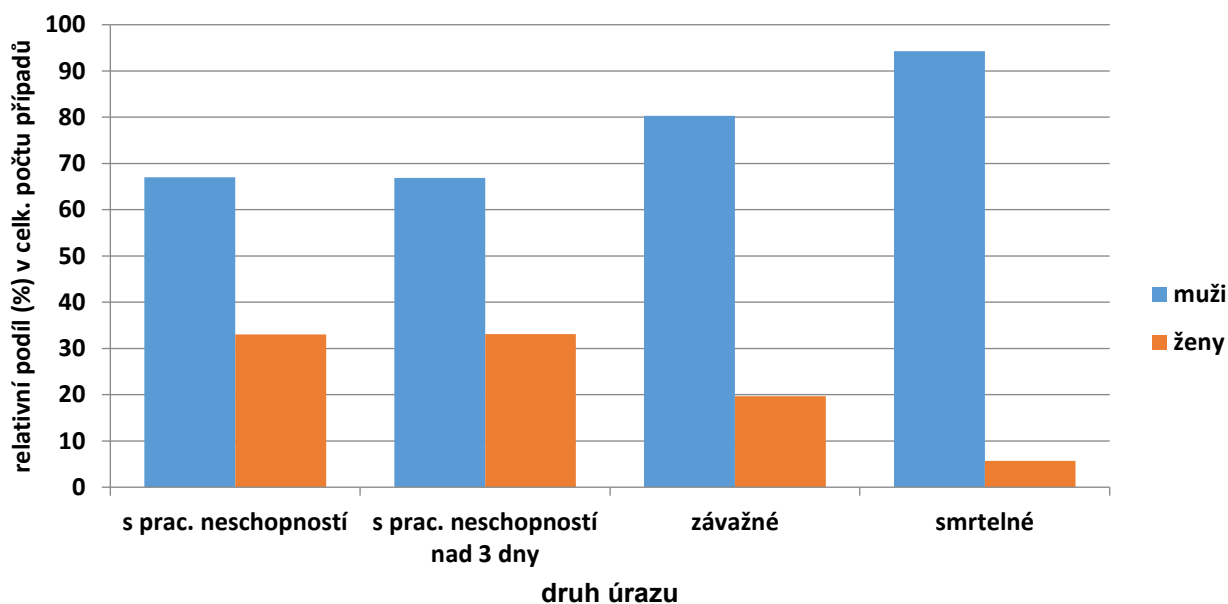
Relativní zastoupení počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností v odvětvích (CZ-NACE) v roce 2022 je zobrazeno v grafu 3.1.4.

Graf 3.1.4 – Podíl počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností v odvětvích CZ-NACE v roce 2022 v %

Zdroj dat ČSÚ

Graf 3.1.5 zobrazuje relativní zastoupení počtu pracovních úrazů žen a mužů v roce 2022 podle závažnosti. Z grafu 3.1.5 je vidět, že největší nepoměr v počtu případů je evidován u smrtelných a závažných pracovních úrazů, což je dáno i malým zastoupením žen v rizikových odvětvích.

Graf 3.1.5 – Relativní zastoupení počtu pracovních úrazů žen a mužů v roce 2022 podle závažnosti.

Zdroj dat: ČSÚ, SÚIP, ČBÚ

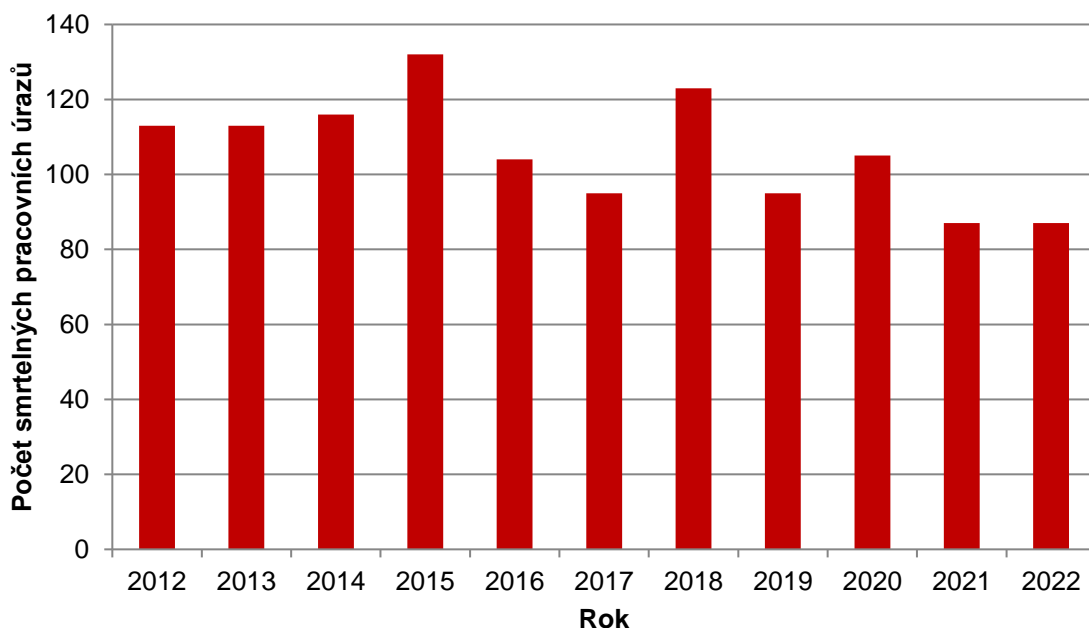
3.2. Smrtná pracovní úrazovost

V roce 2022 bylo, stejně jako v roce 2021, zaznamenáno celkem 87 případů smrtelných pracovních úrazů (tabulka 3.2.1). Hodnota četnosti případů na 10 000 pojištěnců zůstala také stejná, 0,18. V 5 případech byla obětí smrtelného pracovního úrazu žena. Žádný smrtelný pracovní úraz nebyl zaznamenán u mladistvých. V níže umístěném grafu 3.2.1 jsou vizualizovaná data z tabulky 3.2.1 [2].

Tabulka 3.2.1: Časová řada ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti 2012–2022

Rok	Počet smrtelných pracovních úrazů	Četnost na 10 000 pojištěnců
2012	113	0,25
2013	113	0,25
2014	116	0,26
2015	132	0,29
2016	104	0,23
2017	95	0,2
2018	123	0,26
2019	95	0,2
2020	105	0,22
2021	87	0,18
2022	87	0,18

Zdroj dat: ČSÚ, SÚIP, ČBÚ

Graf 3.2.1 – Smrtelné pracovní úrazy v letech 2012–2022

Zdroj dat: ČSÚ, SÚIP, ČBÚ

Na smrtelných pracovních úrazech mají dlouhodobě velký podíl pozemní vozidla a ostatní dopravní prostředky. Pozemní vozidla a ostatní dopravní prostředky se jako zdroje úrazu podílely na vzniku pracovních úrazů s pracovní neschopností nad tři dny jen 3,2 %, na závažných již 13,9 % a na smrtelných dokonce 37,6 %. Při 21 událostech se smrtelně zranilo 22 zaměstnanců. Z toho se jednalo o pád z vagonu za jízdy a střet vlaku s vlakem. U dopravních nehod podniky neporušily žádný předpis, převážná většina porušení byla na straně jiné osoby. Jednalo se zejména o nevěnování se plně řízení, způsob jízdy a rychlost jízdy. Dalším častým druhem nehody s následkem smrti byly pády na osobu (předmětu, břemene, stroje, zeminy ap.) a pády osob (z výšky, do hloubky, ze schodů, na rovině ap.), které se na celkovém počtu smrtelných pracovních úrazů podílely 39 % (34 případů). Došlo k 5 smrtelným pracovním úrazům žen, z toho žádný při autonehodě.

Nejvíce případů vykázali „řidiči a obsluha pojízdných strojních zařízení“, a to 22 případů. Následovali „Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství“ s 9 případy.

Celkem v 76 případech (87 %) zemřel zraněný zaměstnanec v den úrazu. U zbylých 11 případů se jednalo nejprve o závažné pracovní úrazy, které si vyžádaly 433 dnů pracovní neschopnosti, z toho nejdelší pracovní neschopnost trvala 290 dnů.

Rozložení podílu smrtelných pracovních úrazů v odvětvích (CZ-NACE) podniků-zaměstnavatelů v roce 2022 je uvedeno v níže uvedené tabulce 3.2.2. Nejvíce smrtelných pracovních úrazů se stalo v odvětvích patřících do sekce H. – Doprava a skladování (14,9 %), G. – Velkoobchod, maloobchod; opravy motor. voz. (13,8 %) a F. – Stavebnictví (11,5 %), [2].

Tabulka 3.2.2 – Smrtelné pracovní úrazy v ČR podle sekcí CZ-NACE v roce 2022

Sekce	Sekce odvětví CZ NACE	Smrtelné pracovní úrazy	Četnost na 10 000 pojištěnců
A.	Zemědělství, lesnictví, rybářství	14	1,30
B.	Těžba a dobývání	5	2,63
C.	Zpracovatelský průmysl	9	0,08
D.	Výroba a rozvod elektřiny a j. energie	-	-
E.	Zásobování vodou; činnost s odpady	4	0,68
F.	Stavebnictví	10	0,40
G.	Velkoobchod, maloobchod; opravy motor. voz.	12	0,19
H.	Doprava a skladování	13	0,44
I.	Ubytování, stravování a pohostinství	2	0,14
J.	Informační a komunikační činnosti	-	-
K.	Peněžnictví a pojišťovnictví	1	0,11
L.	Čin. v oblasti nemovitostí	2	0,27
M.	Profesní, vědecké a technické činnosti	1	0,04
N.	Administrativní a podpůrné činnosti	2	0,08
O.	Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezpeč.	4	0,15
P.	Vzdělávání	3	0,07
Q.	Zdravotní a sociální péče	-	-
R.	Kulturní, zábavní a rekreační činnost	2	0,31
S.	Ostatní činnosti	1	0,13
	Nezjištěno	2	x
	celkem	87	0,18

Zdroj dat: SÚIP, ČBÚ

Rozdělení smrtelných pracovních úrazů podle vybraných skupin zdrojů úrazu (ESAW) v roce 2022 obsahuje tabulka 3.2.3. Nejvíce případů (21) připadlo na pozemní vozidla [2].

Tabulka č. 3.2.3 – Smrtelné pracovní úrazy ve skupinách zdrojů úrazů v roce 2022

Zdroje úrazu	Počet
Pozemní vozidla	21
Živé organismy a lidské bytosti	15
Budovy, stavební konstrukce, povrchy – nad úrovní země	12
Materiály, předměty, výrobky, součásti strojů a vozidel, úlomky, prach	12
Stroje a zařízení mobilní	6
Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	5
Stroje a zařízení stabilní	4
Fyzikální jevy a přírodní živly	4
Budovy, stavební konstrukce, povrchy – v úrovni země	3
Ostatní dopravní prostředky	3
Nebezpečné látky a přípravky, látky radioaktivní, biologické	2
Celkem ČR	87

Zdroj dat: SÚIP, ČBÚ

Tabulka 3.2.4 obsahuje prvních 6 nejpočetněji zastoupených vybraných skupin nehod v ČR v roce 2022 (k 31. 12. 2022), které zahrnují 71,2 % všech smrtelných pracovních úrazů.

Nejčastější skupinou nehod byla Havárie silničního nebo zvláštního vozidla (vč. mobilního stroje), ve které je evidováno 16 případů smrtelného pracovního úrazu (18,4 %).

Tabulka č. 3.2.4 – Smrtelné pracovní úrazy ve vybraných skupinách nehod v roce 2022

Pořadí	Kód	Skupina nehod	Počet	%
1.	13	Havárie silničního nebo zvláštního vozidla (vč. mobilního stroje)	16	18,4
2.	56	Pád osoby z lešení, podesty, lávky, plošiny, rampy, z části budovy, stavby a do prohlubně	12	13,8
3.	41	Pád na osobu – stroje, předmětu, části stavby a z nich uvolněných částí	12	13,8
4.	21	Zachycení, sražení, přejetí, přiražení osoby pohybujícím se strojem (vč. břemenem na něm)	11	12,6
5.	22	Udeření, navinutí, říznutí, stisknutí osoby částí stroje, vtažení do nebezpečných míst na stroji	6	6,9
6.	73	Kolaps, infarkt, zkrat	5	5,7
Nejčastěji zastoupené skupiny nehod, celkem z 87			62	71,2

Zdroj dat: VÚBP

V roce 2022 došlo k 86 událostem, které měly za následek 87 smrtelných pracovních úrazů. V této souvislosti došlo i k dalším typům úrazů, tj. nepracovním nebo pracovním s různou dobou pracovní neschopnosti a různé závažnosti.

Bylo identifikováno 129 závad BOZP a 150 porušení některého předpisu, zejména zákona č. 262/2006 Sb. (zákoník práce), a to 82 porušení. Ve 14 případech byl porušen zákon č. 361/2000 Sb. (silniční zákon). Dále bylo evidováno 54 porušení ustanovení dalších zákonů a prováděcích předpisů, většinou v návaznosti na zákoník práce [2].

4. Nemoci z povolání a ohrožení nemocemi z povolání

4.1. Nemoci z povolání

V roce 2022 bylo v České republice u 6 996 pracovníků (1 445 mužů a 5 551 žen) hlášeno celkem 7 439 profesionálních onemocnění, z toho bylo 7 383 nemocí z povolání a 56 ohrožení nemocí z povolání. Přehled počtu nemocí z povolání v letech 2012–2022 pro kódy kapitol seznamu nemocí z povolání (tabulka 4.1.1) je uveden v tabulce 4.1.2. Časový vývoj počtu osob s hlášenou nemocí z povolání prezentuje graf 4.1.1. V porovnání s rokem 2021 vzrostl v roce 2022 celkový počet hlášených profesionálních onemocnění o 1396, tj. o 23 % případů. Dominujícím onemocněním v roce 2022 byl opět covid-19 a nejvíce postiženi byli zdravotníci a sociální pracovníci.

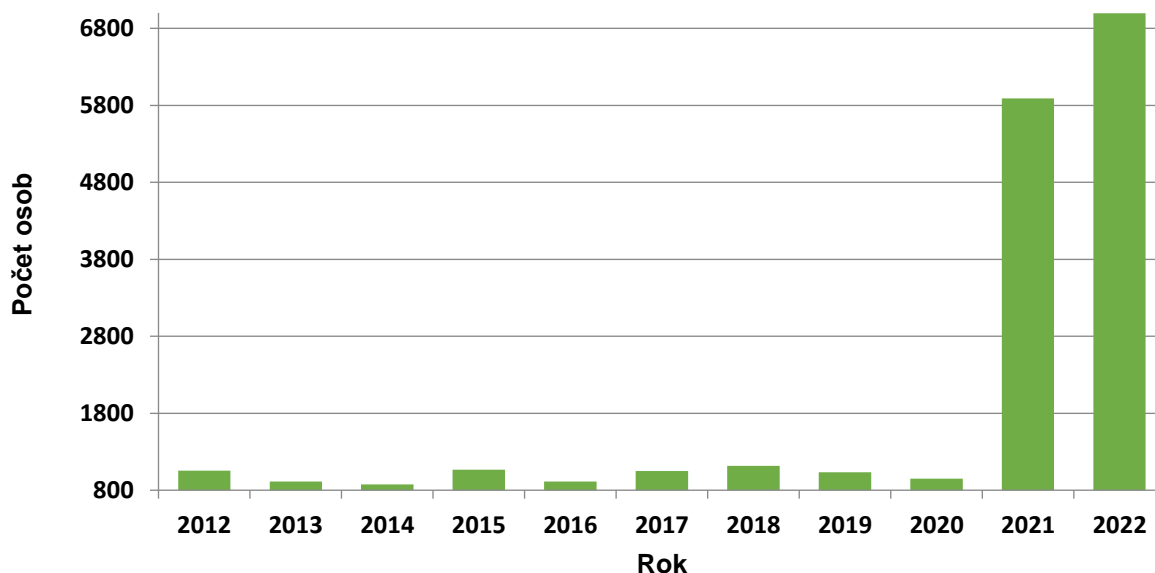
Kapitoly kódů V. (Nemoci z povolání přenosné a parazitární) a II. (Nemoci z povolání způsobené fyzikálními faktory) obsahují případy s nejvyšším výskytem [6].

Tabulka 4.1.1 – Seznam kódů kapitol evidence profesionálních onemocnění hlášených do Registru nemocí z povolání

Kód	Název kapitoly seznamu NzP
I.	Nemoci z povolání způsobené chemickými látkami
II.	Nemoci z povolání způsobené fyzikálními faktory
III.	Nemoci z povolání týkající se dýchacích cest, plic, pohrudnice a pobřišnice

Kód	Název kapitoly seznamu NzP
IV.	Nemoci z povolání kožní
V.	Nemoci z povolání přenosné a parazitární
VI.	Nemoci z povolání způsobené ostatními faktory a činiteli

Zdroj dat SZÚ

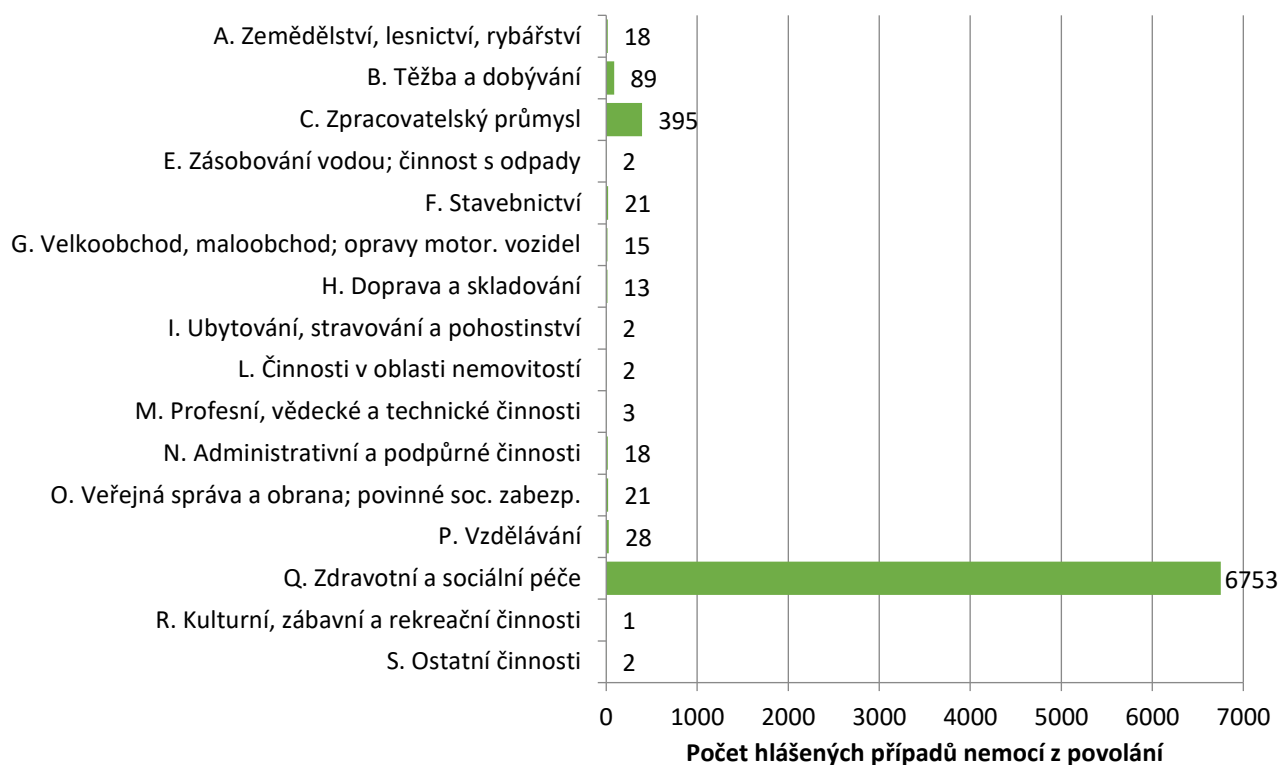
Graf 4.1.1 – Počet osob s hlášenou nemocí z povolání v letech 2012–2022

Zdroj dat SZÚ

Tabulka 4.1.2 – Vývoj počtu hlášených nemocí z povolání v letech 2012–2022

Kód	Kapitola seznamu NzP	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
I.	NzP způsobené chemickými látkami	12	9	9	6	6	7	9	6	5	2	3
II.	NzP způsobené fyzikálními faktory	528	461	520	547	665	767	695	527	480	349	374
III.	NzP týkající se dýchacích cest, plic, pohrudnice a pobřišnice	221	216	273	214	184	155	199	172	125	84	124
IV.	NzP kožní	128	160	179	149	181	177	166	168	131	80	67
V	NzP přenosné a parazitární	153	137	230	117	205	171	153	193	294	5473	6814
VI.	NzP způsobené ostatními faktory	-	-	3	2	1	1	-	1	-	3	1
	Nemoci z povolání	1042	983	1214	1035	1242	1278	1222	1067	1035	5991	7383
	Ohrožení nemocí z povolání	57	59	36	57	55	92	60	78	77	52	56
	Úhrnem	1099	1042	1250	1092	1297	1370	1282	1145	1112	6043	7439
	Počet osob s hlášeným onemocněním	911	876	1065	911	1051	1117	1034	951	952	5890	6996

Zdroj dat: SZÚ

Graf 4.1.2 – Rozdělení hlášených případů nemocí z povolání podle sekcí CZ-NACE v roce 2022

Zdroj dat SZÚ

Z pohledu rozdělení jednotlivých případů podle odvětví ekonomické činnosti (sekce CZ-NACE), viz graf 4.1.2, tabulka 4.1.3, se na celkovém počtu nejvíce podílela odvětví: Q. (zdravotní a sociální péče – 6 753 případů), C. (zpracovatelský průmysl – 395 případů), B. (těžba a dobývání – 89 případů). V rámci jednotlivých kapitol bylo nejvíce případů registrováno v sekcích: Q. (zdravotní a sociální péče – kapitola V), C. (zpracovatelský průmysl – kapitoly II, III, IV) a B. (těžba a dobývání – kapitola III). V případě sekce C. (zpracovatelský průmysl) je ale nutno doplnit, že se jedná o sekci s nejvyšším počtem pojištěnců.

Tabulka 4.1.3 – Rozdělení hlášených případů nemocí z povolání podle sekcí CZ-NACE v roce 2022

Sekce CZ-NACE	Kapitola NzP						Celkem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
A. Zemědělství, lesnictví, rybářství	1	11	1	-	5	-	18
B. Těžba a dobývání	-	29	60	-	-	-	89
C. Zpracovatelský průmysl	2	274	60	54	5	-	395
E. Zásobování vodou; činnost s odpady	-	1	-	1	-	-	2
F. Stavebnictví	-	17	1	2	1	-	21
G. Velkoobchod, maloobchod; opravy motor. vozidel	-	10	-	2	3	-	15
H. Doprava a skladování	-	7	-	-	6	-	13

Sekce CZ-NACE	Kapitola NzP						Celkem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
I. Ubytování, stravování a pohostinství	-	-	-	1	1	-	2
L. Činnosti v oblasti nemovitostí	-	2	-	-	-	-	2
M. Profesní, vědecké a technické činnosti	-	1	1	-	1	-	3
N. Administrativní a podpůrné činnosti	-	14	-	2	2	-	18
O. Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezp.	-	-	-	-	21	-	21
P. Vzdělávání	-	1	-	-	26	1	28
Q. Zdravotní a sociální péče	-	5	1	5	6742	-	6753
R. Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	-	1	-	-	-	-	1
S. Ostatní činnosti	-	1	-	-	1	-	2
Celkem	3	374	124	67	6814	1	7383

Zdroj dat: SZÚ

Tabulka 4.1.4 obsahuje přehled nemocí z povolání v rozdělení podle kódů kategorií práce a kódů kapitol nemocí z povolání. Nejvyšší počet případů byl registrován v kategorii 2 pro kapitolu V. V dalším pořadí následovaly kategorie práce 3 pro kapitolu V., kategorie práce 2R pro kapitolu V. a kategorie práce 3 pro kapitolu II.

Tabulka 4.1.4 – Hlášené případy nemocí z povolání podle kódů kategorií práce (určené KHS) a kódů kapitol seznamu NzP v roce 2022

Kapitola	Kategorie práce určená KHS						Celkem
	1	2	2R	3	4	Nekategorizováno	
I.	1	1	-	-	-	-	1
II.	2	19	6	323	17	-	7
III.	8	12	27	45	28	-	4
IV.	17	33	2	6	2	-	7
V.	213	3710	362	760	31	-	3
VI.	1	-	-	-	-	-	-
Celkem	242	3775	397	1134	78	-	22

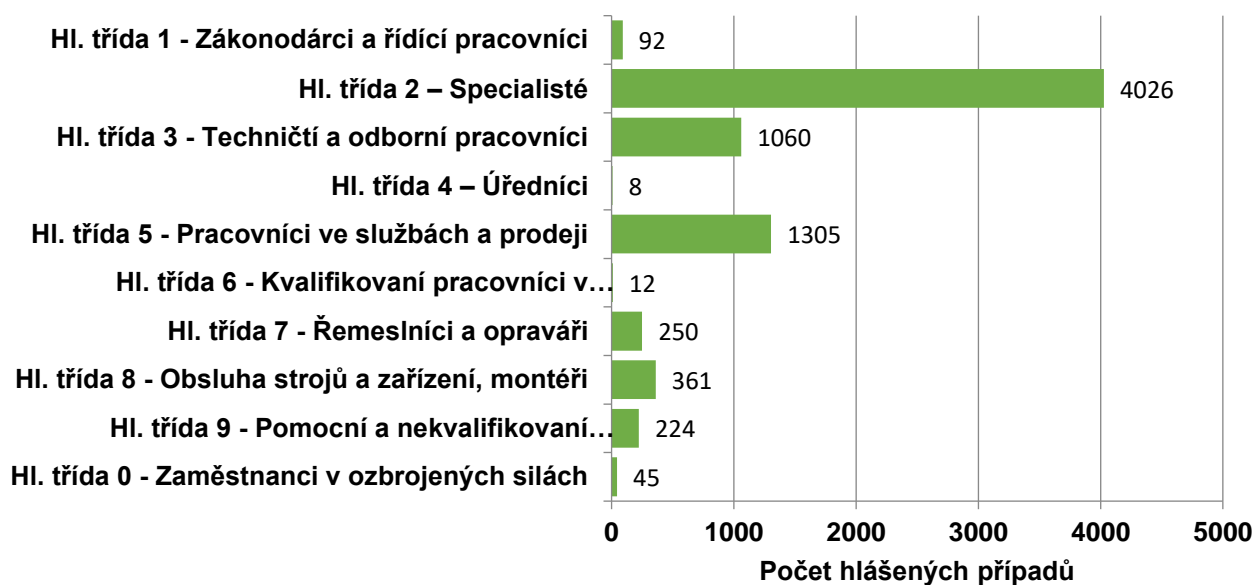
Zdroj dat: SZÚ

Z rozdělení hlášených nemocí z povolání v roce 2022 podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO (tabulka 4.1.5, graf 4.1.3) je patrný nejvyšší celkový výskyt nemocí z povolání v hlavní třídě 2 (Specialisté – 54,5 % případů) a 5 (Pracovníci ve službách a prodeji – 17,7 % případů). V obou uvedených hlavních třídách se nejčastěji hlásil covid-19 (celkem 3 999 případů ve třídě 2 a 1 270 případů ve třídě 5 [6]).

Tabulka 4.1.5 – Hlášené případy nemocí z povolání podle klasifikace zaměstnání CZ-ISCO a kapitol seznamu nemocí z povolání v roce 2022

CZ-ISCO	Kapitola seznamu NzP						Celkem
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
Hl. třída 1 - Zákonodárci a řídící pracovníci	-	1	-	-	91	-	92
Hl. třída 2 – Specialisté	-	4	-	4	4017	1	4026
Hl. třída 3 - Techničtí a odborní pracovníci	-	4	2	4	1050	-	1060
Hl. třída 4 – Úředníci	-	1	-	-	7	-	8
Hl. třída 5 - Pracovníci ve službách a prodeji	-	5	-	1	1299	-	1305
Hl. třída 6 - Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	-	7	-	1	4	-	12
Hl. třída 7 - Řemeslníci a opraváři	1	177	17	28	27	-	250
Hl. třída 8 - Obsluha strojů a zařízení, montéři	1	162	105	26	67	-	361
Hl. třída 9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	1	13	-	3	207	-	224
Hl. třída 0 - Zaměstnanci v ozbrojených silách	-	-	-	-	45	-	45
Celkem	3	374	124	67	6814	1	7383

Zdroj dat: SZÚ

Graf 4.1.3 – Hlášené případy nemocí z povolání podle klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v roce 2022

Zdroj dat: SZÚ

4.2. Ohrožení nemocí z povolání

V roce 2022 bylo celkem nahlášeno 56 případů ohrožení nemocí z povolání (tabulka 4.2.1). Nejvyšší počet ohrožení byl evidován v sekci CZ-NACE C. (Zpracovatelský průmysl) v kapitole II.

Tabulka 4.2.1 – Hlášené případy ohrožení nemocí z povolání podle sekcí CZ-NACE a kódů kapitol seznamu NzP v roce 2022

Sekce CZNACE	Kapitola seznamu NzP			Celkem
	I.	II.	III.	
B. Těžba a dobývání	-	6	-	6
C. Zpracovatelský průmysl	-	39	1	40
F. Stavebnictví	-	3	-	3
G. Velkoobchod, maloobchod; opravy motor. vozidel	-	3	-	3
H. Doprava a skladování	-	1	-	1
N. Administrativní a podpůrné činnosti	-	1	-	1
O. Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezpečení	-	1	-	1
Q. Zdravotní a sociální péče	-	1	-	1
Celkem	0	55	1	56

Zdroj dat: SZÚ

Nejvíce případů ohrožení nemocí z povolání bylo v roce 2022 hlášeno z podniků s 500–999 zaměstnanci (viz tabulka 4.2.2), celkem 15, tj. 26,28 % případů a z podniků s 250–499 zaměstnanci, celkem 6, tj. 10,7 % případů.

Tabulka 4.2.2 – Rozdělení hlášených případů ohrožení nemocí z povolání v % podle velikostí podniků (Registr ekonomických subjektů – RES) v roce 2022

Počet zaměstnanců podle RES	Počet případů	Relativní podíl (%)
1–5 zaměstnanců	1	1,8 %
6–9 zaměstnanců	1	1,8 %
10–19 zaměstnanců	1	1,8 %
25–49 zaměstnanců	5	8,9 %
50–99 zaměstnanců	2	3,6 %
100–199 zaměstnanců	3	5,4 %
200–249 zaměstnanců	2	3,6 %
250–499 zaměstnanců	6	10,7 %
500–999 zaměstnanců	15	26,8 %
1000–1499 zaměstnanců	4	7,1 %
1500–1999 zaměstnanců	1	1,8 %
2000–2499 zaměstnanců	3	5,4 %
2500–2999 zaměstnanců	5	8,9 %
4000–4999 zaměstnanců	1	1,8 %
5000–9999 zaměstnanců	3	5,4 %
10 000 a více zaměstnanců	1	1,8 %
Neuvedeno	2	3,6 %
Celkem	56	100 %

Zdroj dat: SZÚ

5. Činnosti dozorových a inspekčních orgánů

5.1. Státní úřad inspekce práce (SÚIP)

Kontrolní činnost orgánů inspekce práce v roce 2022 byla realizována na základě Ročního programu kontrolních akcí Státního úřadu inspekce práce na rok 2022, který byl řádně projednaný Radou vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, vyššími odborovými orgány a organizacemi zaměstnavatelů a také schválený Ministerstvem práce a sociálních věcí. Fyzický počet zaměstnanců Státního úřadu inspekce práce ke dni 31. 12. 2022 činil 733, z toho v pracovním poměru 114 a ve služebním poměru 619. Počet přijatých zaměstnanců v průběhu roku 2022 byl 65, z toho 22 v pracovním poměru a 43 ve služebním poměru. Služební poměr v roce 2022 ukončilo 66 zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo 17 zaměstnanců. Tabulka 5.1.1 obsahuje přehled úrovně vzdělání inspektorů SÚIP a jemu podřízených oblastních inspektorátů (OIP) v roce 2022.

Tabulka 5.1.1 – Přehled úrovně vzdělání inspektorů v roce 2022

Útvar	Počet s VŠ vzděl. Mgr. / z toho žen	Počet s VŠ vzděl. Bc. / z toho žen	Počet s VO vzděl. / z toho žen	Počet s ÚS vzděl. / z toho žen	Celkem / z toho žen
SÚIP úřad	16/10	1/0	–	–	17/10
OIP 3	20/10	11/5	–	6/5	37/20
OIP 4	17/4	14/6	4/1	9/8	44/19
OIP 5	35/16	17/8	3/2	5/3	60/29
OIP 6	24/11	16/4	4/2	7/4	51/21
OIP 7	30/16	21/13	0/0	8/6	59/35
OIP 8	34/14	13/6	3/1	5/1	55/22
OIP 9	58/29	10/4	1/1	4/3	73/37
OIP 10	54/28	17/10	2/1	10/5	83/44
celkem	288/138	120/56	17/8	54/35	479/237

Zdroj dat: SÚIP

Začátkem roku 2022 přetrvávalo ovlivnění realizace kontrolní činnosti pandemií onemocnění covid-19 a trváním vládních opatření Vlády ČR a Ministerstva zdravotnictví. Kontrolní činnost orgánů inspekce práce zůstávala v tomto období omezena. [7].

Oblastní inspektoráty práce se jako dotčené orgány státní správy vyjadřují k projektovým dokumentacím staveb, k jejich změnám a změnám v užívání staveb včetně provádění kontrolních prohlídek staveb k vydání kolaudačního souhlasu [9].

V členění podle odvětví byly nejčastěji kontrolovány Zpracovatelský průmysl a Velkoobchod a maloobchod. Počty kontrol v nejčastěji kontrolovaných odvětvích jsou uvedeny v tabulce 5.1.2.

Tabulka 5.1.2 – Počty kontrol v nejčastěji kontrolovaných odvětvích v roce 2022

Odvětví	Počet kontrol
Zpracovatelský průmysl	4 470
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba	4 091
Stavebnictví	1 985
Nezařazeno	1 783

Odvětví	Počet kontrol
Ubytování, stravování a pohostinství	1 078
Zemědělství, lesnictví a rybníctví	825
Doprava a skladování	722
Profesní, vědecké a technické činnosti	715
Administrativní a podpůrné činnosti	640
Činnosti v oblasti nemovitostí	485
Ostatní činnosti	334
Vzdělávání	292
Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezpečení	238
Zásobování vodou; související činnosti	218
Zdravotní a sociální péče	210
Kulturní, zábavní a společenské činnosti	138
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu	124
Informační a komunikační činnosti	103
Peněžnictví a pojišťovnictví	86
Těžba a dobývání	16

Zdroj dat: SÚIP

Počty kontrol v rámci hlavních úkolů v roce 2022 jsou uvedeny v tabulce 5.1.3. Nejvíce kontrol bylo provedeno v rámci úkolů „Kontroly nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců“ (5 167). Celkový přehled o výši uložených pokut v roce 2022 podle oblastí kontrolní působnosti je uveden v tabulce 5.1.4 [7].

Tabulka 5.1.3 – Počet kontrol z hlavních úkolů roku 2022

Úkol	Počet kontrol
Integrovaná inspekce podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií	220
Program „Bezpečný podnik“	273
Kontroly dodržování zákona č. 247/2014 Sb. na základě podnětů	20
Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti pracovněprávní	1 598
Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti ZoZ	77
Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti NLZ	682
Kontroly dodržování pracovněprávních předpisů na základě podnětů směřujících do oblasti BOZP	410
Následné kontroly PPV	144
Následné kontroly ZoZ	1
Následné kontroly BOZP	256
Následné kontroly VTZ - EZ	99
Následné kontroly VTZ - PZ	20
Následné kontroly VTZ - TZ	20
Následné kontroly VTZ - ZZ	39
Kontroly dodržování předpisů v souvislosti se vznikem smrtelného pracovního úrazu osob uvedených v ust. § 12 zákona č. 309/2006 Sb.	4
Kontroly dodržování předpisů v souvislosti se vznikem smrtelného pracovního úrazu	15
Kontroly dodržování předpisů v souvislosti se vznikem závažného pracovního úrazu	38

Úkol	Počet kontrol
Kontroly dodržování předpisů v souvislosti se vznikem ostatního pracovního úrazu	2
Kontroly dodržování předpisů v souvislosti se vznikem školního úrazu	3
Kontroly plnění povinného podílu zaměstnávání OZP	118
Rovné zacházení, zákaz diskriminace před vstupem do zaměstnání	206
Kontroly nelegálního zaměstnávání občanů ČR a cizinců	5 167
Kontroly zprostředkování zaměstnání bez povolení (Zastřené zprostředkování zaměstnání)	200
Poskytování služby péče o dítě v dětské skupině	22
Kontroly v oblasti dodržování povinností na úseku agenturního zaměstnávání	121
Kontroly v oblasti rovného zacházení se zaměstnanci, rovného odměňování zaměstnanců a dodržování zákazu diskriminace	108
Odměňování zaměstnanců, dodržování minimální mzdy a nejnižší úrovně zaručené mzdy	554
Kontroly dodržování pravidel při vysílání pracovníků do ČR na základě směrnic 96/71/ES a 2014/67/EU	43
Kontroly v oblasti pracovní doby	294
Kontroly v oblasti pracovních podmínek při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí	357
Kontroly uživatelů	52
Bezpečnost práce ve stavebnictví – zajištění prevence v oblasti BOZP při přípravě stavby a bezpečném provádění prací na staveništi	758
Kontroly bezpečnosti práce v dopravě	303
Kontroly v oblasti elektrických zařízení	529
Kontroly v oblasti zdvihacích zařízení	629
Kontroly v oblasti plynových zařízení	601
Kontroly v oblasti tlakových zařízení	276
Kontroly bezpečného provozování strojů a technických zařízení v zemědělství a v potravinářském průmyslu	456
Kontroly v oblasti lesnictví a dřevozpracujícího průmyslu	399
Bezpečná práce s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi	143
Kontroly v oblasti terciární sféry	509
Kontroly bezpečnosti práce ve zpracovatelském průmyslu a strojírenství	1 255
Mimořádná kontrolní akce zaměřená proti pracovnímu vykořisťování	32
Dokončené kontroly z úkolů předchozích let	1 500

Zdroj dat: SÚIP

Tabulka 5.1.4 – Počet a výše uložených pokut v roce 2022 podle oblastí kontrolní působnosti

Název úkolu	Počet pokut	Výše pokut (Kč)
Oblast pracovněprávních vztahů	897	24 327 650
Oblast zaměstnanosti (včetně nelegálního zaměstnávání)	2 225	274 089 050
Oblast BOZP, VTZ a OZNL	884	27 784 800
Celkem*	3 298	357 162 500

*uložené pokuty nelze sčítat, neboť 1 pokuta může zahrnovat více přestupků z různých oblastí;

Zdroj dat: SÚIP

První nejčastěji porušovaná ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., č. 435/2004 Sb. a č. 309/2006 Sb. spolu s prvními nejčastěji porušovanými ustanoveními nařízení vlády

č. 101/2005 Sb., č. 591/2006 Sb. a č. 362/2005 Sb., které byly zjištěny v rámci provedených kontrol v roce 2022, jsou uvedena v tabulkách 5.1.5 až 5.1.10.

Tabulka 5.1.5 – Nejčastěji porušovaná ustanovení zákona č. 262/2006 Sb. v roce 2022

Ustanovení	Znění	Počet
102	BOZP a opatření k omezení rizik	3 089
103	školení BOZP, pracovnělékařské prohlídky, ...	1 373
141	splatnost mzdy	974
313	doklady při skončení pracovního poměru	690
96	evidence pracovní doby	587
112	zaručená mzda	368
104	OOPP	366
144	sjednání splatnosti a výplaty	249

Zdroj dat: SÚIP

Tabulka 5.1.6 – Nejčastěji porušovaná ustanovení zákona č. 435/2004 Sb. v roce 2022

Ustanovení	Znění	Počet
5	nelegální zaměstnávání	3 318
87	informační povinnost vůči ÚP	1 095
136	doklad o prac. vztahu na pracovišti	573
12	diskriminace před vstupem do zaměstnání	175
102	evidence občanů EU a cizinců	131
81	povinný podíl OZP	99

Zdroj dat: SÚIP

Tabulka 5.1.7 – Nejčastěji porušovaná ustanovení zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky BOZP, v roce 2022

Ustanovení	Znění	Počet
4	požadavky na výrobní a prac. prostředky a zařízení	2 349
2	požadavky na pracoviště a prac. prostředí	1 214
5	požadavky na organizaci práce a prac. postupy	619
6	bezpečnostní značky, označení a signály	574
3	požadavky na pracoviště a pracovní prostředí na staveništi	330

Zdroj dat: SÚIP

Tabulka 5.1.8 – Nejčastěji porušovaná ustanovení nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště, v roce 2022

Ustanovení	Znění	Počet
4	nesplněné požadavky na pracoviště a pracovní prostředí	2 310
3	nezajištění termínů a lhůt, neudržování technických a organizačních opatření, nezajištění podmínek před uvedením pracoviště do provozu, nezajištění bezpečného stavu pracoviště	607

Zdroj dat: SÚIP

Tabulka 5.1.9 – Nejčastěji porušovaná ustanovení nařízení vlády č. 591/2006 Sb., požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, v roce 2022

Ustanovení	Znění	Počet
2	požadavek na staveniště	228
3	požadavky na organizaci práce a pracovní postupy	79
8	povinnosti koordinátora při realizaci stavby	41

Zdroj dat: SÚIP

Tabulka 5.1.10 – Nejčastěji porušovaná ustanovení nařízení vlády č. 362/2005 Sb., požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při nebezpečí pádu, v roce 2022

Ustanovení	Znění	Počet
4	další požadavky na způsob a organizaci práce	247
3	technická a organizační opatření	211

Zdroj dat: SÚIP

5.2. Český báňský úřad (ČBÚ)

Dozor vykonávaly orgány SBS prostřednictvím 103 báňských inspektorů. Kontroly byly prováděny zejména na základě analýzy výsledků z předchozí kontrolní činnosti, vnějších podnětů a dalších shromážděných poznatků z dozorové činnosti. Kontrolní činnost SBS byla prováděna formou jednodenních i vícedenních ohlášených i neohlášených kontrol. Rozdělení a počet kontrol je uveden v tabulce 5.2.1 [10].

Tabulka 5.2.1 – Přehled počtu provedených kontrol, zastavených pracovišť SBS v roce 2022

Celkový počet kontrol SBS	957
- z toho OBÚ	927
- z toho ČBÚ	30
Počet zastavených pracovišť	16

Zdroj dat: ČBÚ

V roce 2022 došlo oproti roku 2021 k navýšení počtu kontrol subjektů nakládajících s výbušninami, a to z preventivních důvodů s ohledem na aktuální bezpečnostní situaci v Evropě. Na úseku výbušnin provedly orgány SBS v roce 2022 celkem 192 kontrol, z nichž podstatná část cílila na skladování výbušnin a provádění trhacích prací. Rozdělení kontrol podle zaměření je uvedeno v tabulce 5.2.2 [10].

Tabulka 5.2.2 – Rozdělení kontrol na úseku výbušnin podle zaměření

Zaměření kontroly	Počet kontrol
Skladování výbušnin	108
Provádění trhacích prací	66
Výroba, zpracování a ničení výbušnin	6
Elektrická zařízení a vyhrazená zařízení	4
Komplexní případně obecná kontrola	3
Provádění ohňostrojných prací	2
Technické požadavky na výbušniny	2
Evidence a sledovatelnost výbušnin	1

Zdroj dat: ČBÚ

V průběhu roku 2022 orgány SBS při výkonu dozoru pravomocně udělily pokuty v celkové výši 1 032 750 Kč. Přehled sankční činnosti je uveden v tabulce 5.2.3 [10]. Přehled o správních činnostech, které na úseku bezpečnosti práce zabezpečovaly orgány SBS je uveden v tabulce 5.2.4 [10].

Tabulka 5.2.3 – Přehled sankční činnosti SBS v roce 2022

OBÚ se sídlem/ČBÚ	Pokuty příkazovými bloky (Kč)	Pokuty v řízení o přestupku (Kč)	Zastavená pracoviště
Brno	4 500	180 000	1
Praha	5 300	1 000	0
Liberec	3 000	10 000	0
Most	19 000	108 000	5
Ostrava	0	158 000	6
Plzeň	9 200	131 000	3
Sokolov	6 500	0	0
Hradec Králové	0	103 000	0
ČBÚ	0	294 250	1
Celkem	47 500	985 250	16

Zdroj dat: ČBÚ

Tabulka 5.2.4: Přehled o počtech správních rozhodnutí, stanovisek a vyjádření SBS v roce 2022

Správní činnost	Počet
Oprávnění organizací k provádění hornické činnosti nebo k činnosti prováděné hornickým způsobem	259
Rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru, vč. změny, popř. zrušení	18
Povolení hornické činnosti podle plánu otvírky, přípravy a dobývání	39
Povolení dobývání ložisek nevyhrazených nerostů	9
Povolení plánu likvidace nebo zajištění	26
Schvalování čerpání rezerv finančních prostředků na sanace a rekultivace a na důlní škody	50
Rozhodnutí OBÚ jako jiného stavebního úřadu (územní rozhodnutí, stavební povolení, kolaudační rozhodnutí, rozhodnutí o změně stavby před dokončením, rozhodnutí o povolení odstranění stavby apod.)	25
Opatření OBÚ jako jiného stavebního úřadu (územní souhlas, souhlas s odstraněním stavby, souhlas s ohlášením apod., které nahrazují rozhodnutí)	7
Řízení o odvolání	20
Řízení o rozkladu	3
Výjimky z bezpečnostních předpisů	7
Povolení k předávání výbušnin	36
Povolení k vývozu výbušnin	52
Povolení k dovozu výbušnin	35
Povolení k tranzitu výbušnin	32
Vyjádření k zemi původu výbušnin	84
Povolení k nabývání výbušnin	108
Povolení trhacích prací malého rozsahu	50
Povolení trhacích prací velkého rozsahu	36
Povolení ohňostrojných prací	7
Povolení držení plastických trhavin bez detekčních látek	1

Stanovení podmínek zřizování staveb v chráněných ložiskových územích	2 048
Prošetřené stížnosti	1
Prošetřené petice	3
Počet stanovisek k územnímu plánu	2 906

Zdroj dat: ČBÚ

5.3. Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB)

Státní úřad pro jadernou bezpečnost vykonával v roce 2022 v rámci své kompetence rovněž řadu činností v oblasti ochrany zdraví a životního prostředí před nepříznivými účinky ionizujícího záření. Personální obsazenost úřadu v roce 2022 je uvedena v tabulce 5.2.1 [13, 14].

Tabulka 5.2.1 – Personální obsazenost SÚJB v roce 2022

	Úsek předsedkyně	Sekce pro řízení a techn. podporu	Sekce jaderné bezpečnosti	Sekce radiační ochrany	Celkem
Inspektor	2	20	62	65	149
Ostatní	1	47	4	17	69
Celkem	3	67	66	82	218

Zdroj dat: SÚJB

Na základě výsledků monitorování radiační situace prováděného v rámci radiační monitorovací sítě (RMS) a monitorování jaderných zařízení a jejich okolí lze konstatovat, že v roce 2022 nedošlo na území České republiky k žádnému významnému úniku radionuklidů do prostředí. Na žádném z měřicích míst nebylo zaznamenáno překročení stanovených zásahových úrovní, které by vyžadovalo jakákoliv opatření na ochranu obyvatel nebo životního prostředí [12, 13, 14].

Dozimetrickými službami bylo v roce 2022 sledováno 20 393 pracovníků. Jejich dávky ozáření jsou registrovány v Centrálním registru profesních ozáření (CRPO) vedeném SÚJB. V tabulce 5.2.2 jsou uvedeny skupiny těchto pracovníků podle charakteru pracoviště a jejich počty [13, 14].

Tabulka 5.2.2 - Počty pracovníků s ionizujícím zářením sledovaných dozimetrickými službami v roce 2022 (SÚJB)

Skupina pracovníků	Počet pracovníků
JE Dukovany	2 394
JE Temelín	2 188
Uranový průmysl	1 013
Ostatní průmyslové aplikace pracující se zdroji ionizujícího záření	1 585
Zdravotnická pracoviště se zdroji ionizujícího záření	12 139
Pracovníci specializovaných profesí u zdrojů ionizujícího záření	1 074
Celkem	20 393

Zdroj dat: SÚJB

5.4. Hasičský záchranný sbor ČR

Evidované počty příslušníků hasičských sborů k 31. 12. 2022 jsou uvedeny v tabulce 5.4.1 [5].

Tabulka 5.4.1 – Počet hasičů k 31. 12. 2022

Jednotka	Počet
Hasičský záchranný sbor ČR	11 587
Hasičské záchranné sbory podniků (profesionální hasiči zařazení v jednotkách)	3 066
Sbory dobrovolných hasičů obcí a sbory dobrovolných hasičů podniků	80 235

Zdroj dat: HZS ČR

V tabulce 5.4.2 jsou uvedeny počty požárů a způsobených škod v roce 2022 pro vybraná odvětví hospodářství.

V roce 2022 vzniklo v průmyslu 936 požárů se škodou 2 776,7 mil. Kč. Celkem bylo zraněno 87 osob. Přitom 78 velkých požárů (se škodou 1 milion Kč a vyšší) způsobilo škodu 2 713,4 mil. Kč, tj. 8,3 % požárů způsobilo 97,7 % škod. Ve srovnání s rokem 2021 došlo ke zvýšení počtu požárů o 2 %, škody jsou vyšší o 41 %.

V obchodních činnostech vzniklo 140 požárů se škodou 218,2 mil. Kč. Celkem bylo zraněno 20 osob. Přitom 16 velkých požárů (se škodou 1 milion Kč a vyšší) způsobilo škodu 206,0 mil. Kč, tj. 11,4 % požárů způsobilo 94,4 % škod. Ve srovnání s rokem 2021 došlo ke zvýšení počtu požárů o 17 %, škody jsou nižší o 2 %.

V zemědělství vzniklo 2 700 požárů se škodou 295, 3 mil. Kč. Celkem bylo zraněno 50 osob a 3 osoby zemřely v přímé souvislosti s požárem. Přitom 49 velkých požárů (se škodou 1 milion Kč a vyšší) způsobilo škodu 235,0 mil. Kč, tj. 1,8 % požárů způsobilo 79,6 % škod. Ve srovnání s rokem 2021 došlo ke zvýšení počtu požárů o 91 %, škody jsou vyšší o 29 %.

V dopravě vzniklo 1 993 požárů se škodou 310,7 mil. Kč. Celkem bylo zraněno 137 osob a 23 osob zemřelo, z toho 8 osob v přímé souvislosti s požárem. Přitom 51 velkých požárů (se škodou 1 milion Kč a vyšší) způsobilo škodu 155,0 mil. Kč, tj. 2,6 % požárů způsobilo 49,9 % škod. Ve srovnání s rokem 2021 je počet požárů vyšší o 8 %, škody jsou nižší o 7 %.

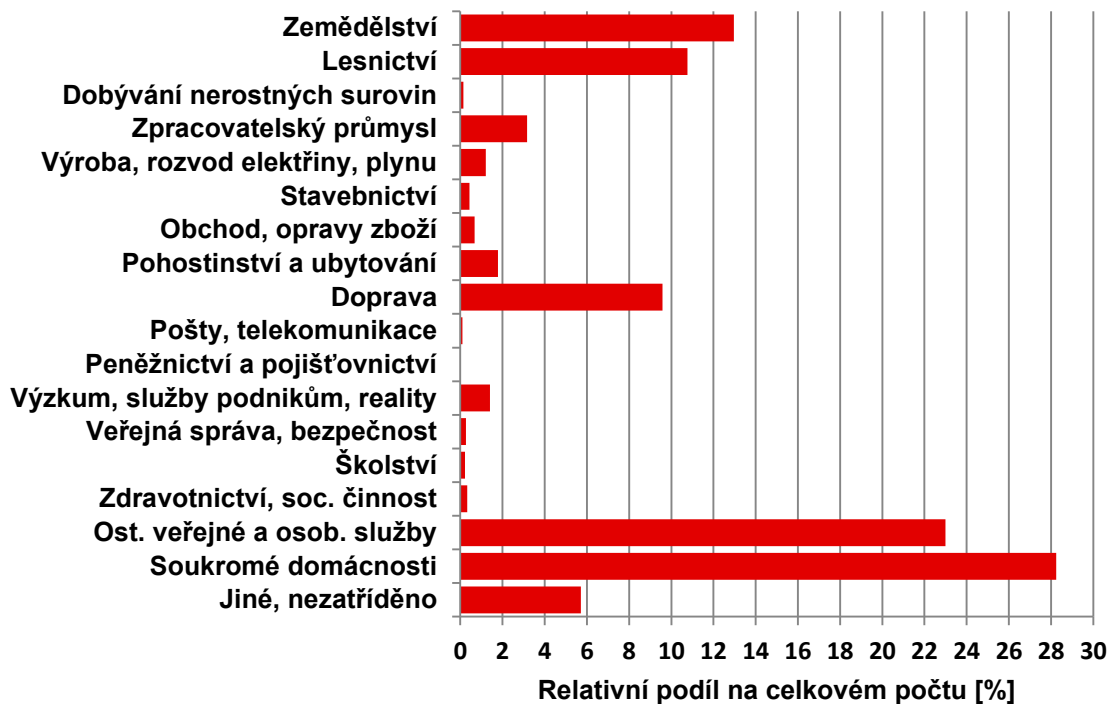
Ve stavebnictví vzniklo 91 požárů se škodou 32,4 mil. Kč. Celkem bylo zraněno 8 osob. Přitom 7 velkých požárů (se škodou 1 milion Kč a vyšší) způsobilo škodu 24,1 mil. Kč, tj. 7,7 % požárů způsobilo 74,2 % škod. Ve srovnání s rokem 2021 došlo ke snížení počtu požárů o 23 %, škody jsou nižší o 15 %. Relativní podíly počtu požárů v jednotlivých oborech hospodářství jsou zobrazeny v grafu 5.4.1.

Tabulka 5.4.2 – Požáry v odvětvích hospodářství ČR v roce 2022

Obory	Počet požárů	Podíl (%)	Přímá škoda (tis. Kč)
Zemědělství (A.)	2 700	12,97	295 281,4
Lesnictví (A.)	2 242	10,77	82 575,1
Dobývání nerostných surovin (B.)	29	0,14	12 377,5
Zpracovatelský průmysl (C.)	657	3,16	2 720 512,7
Výroba, rozvod elektřiny, plynu (D.)	250	1,20	43 831,6

Obory	Počet požárů	Podíl (%)	Přímá škoda (tis. Kč)
Stavebnictví (F.)	91	0,44	32 407,6
Obchod, opravy zboží (G.)	140	0,67	218 233,8
Pohostinství a ubytování (I.)	372	1,79	148 803,7
Doprava (H.)	1 993	9,58	310 690,8
Pošty, telekomunikace (H., J.)	20	0,10	1 723,8
Peněžnictví a pojišťovnictví (K.)	5	0,02	1 137,0
Výzkum, služby podnikům, reality (L., M.)	293	1,41	194 201,0
Veřejná správa, bezpečnost (O.)	57	0,27	1 946,0
Školství (P.)	45	0,22	5 254,6
Zdravotnictví, sociální činnost (Q.)	67	0,32	86 294,9
Ostatní veřejné a osobní služby (S.)	4 784	22,99	172 529,1
Soukromé domácnosti (T.)	5 880	28,25	909 830,2
Jiné a nezatříděno	1 188	5,71	522 841,1
Celkem	20 813	100	5 760 471,90

Zdroj dat: HZS ČR

Graf 5.4.1 – Relativní podíl [%] požárů v oborech hospodářství v roce 2022

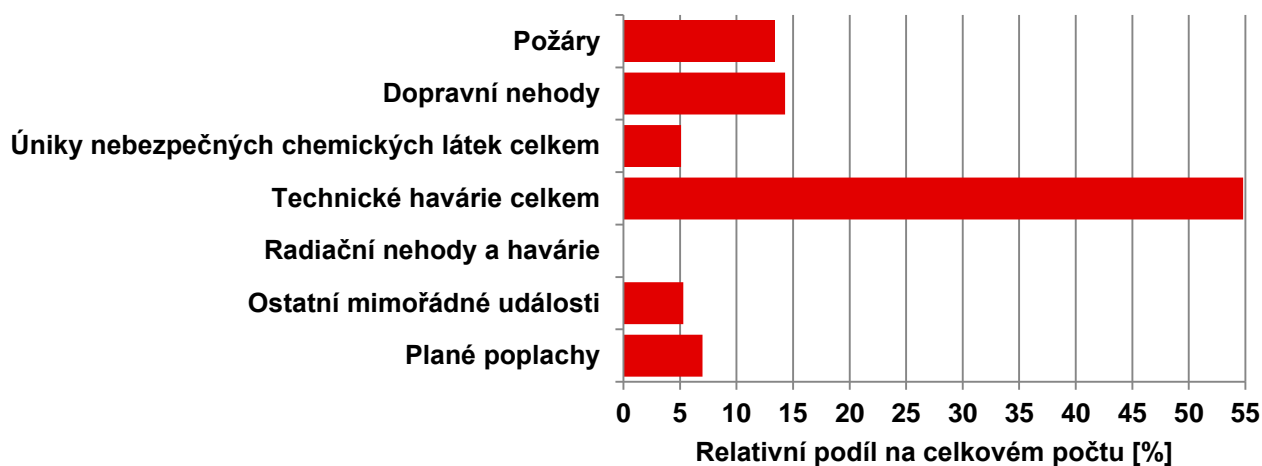
Zdroj dat HZS ČR

Z pohledu druhu událostí se zásahy jednotek požární ochrany jsou na prvním místě technické havárie následované dopravními nehodami a požáry (tabulka 5.4.3 a graf 5.4.2).

Tabulka 5.4.3 – Počty jednotlivých druhů událostí se zásahy jednotek požární ochrany v roce 2022

Druh události	Počet událostí	podíl v % na celkovém počtu
Požáry	20 390	13,4
Dopravní nehody	21 708	14,3
Úniky nebezpečných chemických látek celkem	7 691	5,1
Technické havárie celkem	83 133	54,8
Radiační nehody a havárie	5	0
Ostatní mimořádné události	8 039	5,3
Plané poplachy	10 653	7
Celkem	151 619	100

Zdroj dat: HZS ČR

Graf 5.4.2 – Relativní podíl jednotlivých druhů událostí se zásahy jednotek požární ochrany na celkovém počtu událostí v roce 2022

Zdroj dat HZS ČR

Podle místa vzniku požáru (tabulka 5.4.4) připadá nejvíce požárů na „demolice, skládky odpadu“, „volné skladovací plochy“ a „dopravní prostředky a pracovní stroje“.

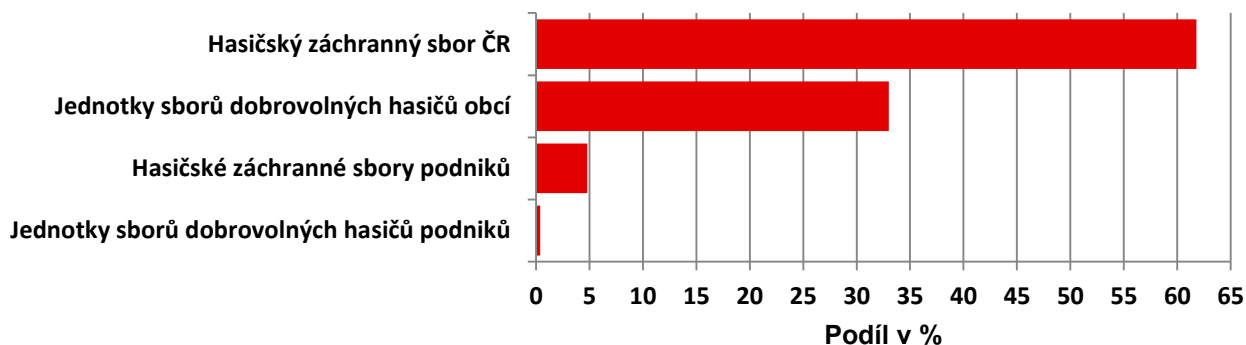
Tabulka 5.4.4 – Požáry a škody podle místa vzniku v roce 2022

Požáry a škody podle místa vzniku	Počet požárů	Škoda (tis. Kč)
Budovy občanské výstavby, včetně budov pro dopravu a spoje	921	1 052 273,10 Kč
bytový domovní fond	1 484	305 672,10 Kč
rodinné domky a ostatní budovy pro bydlení	1 966	518 919,40 Kč
budovy a haly pro výrobu a služby	428	2 668 728,40 Kč
energetické výrobní budovy	112	35 846,00 Kč
budovy a objekty pro garážování	158	100 534,50 Kč
budovy pro skladování (bez zemědělských)	74	176 749,00 Kč
budovy pro skladování zemědělských produktů	29	35 646,00 Kč
budovy pro rostlinnou a živočišnou výrobu	60	42 992,00 Kč

Požáry a škody podle místa vzniku	Počet požárů	Škoda (tis. Kč)
objekty v zemědělství	29	8 042,00 Kč
objekty mimo budovy (bez zemědělských)	260	9 120,70 Kč
objekty ve výstavbě a rekonstrukci	26	18 277,00 Kč
provizoria a účelové objekty u budov	677	88 628,10 Kč
dopravní prostředky a pracovní stroje	2 364	559 800,50 Kč
zemědělské plochy a přírodní prostředí	510	25 432,40 Kč
lesy	2 473	49 458,60 Kč
volné skladovací plochy	3 833	25 951,10 Kč
demolice, skládky odpadu	5 015	33 031,60 Kč
ostatní	394	5 369,40 Kč

Zdroj dat: HZS ČR

V roce 2022 se na celkovém počtu zásahů nejvíce podílel „Hasičský záchranný sbor ČR“, na druhém místě to byly jednotky „Sboru dobrovolných hasičů obcí“, na třetím „Hasičské záchranné sbory podniků“ a na čtvrtém místě jednotky „Sborů dobrovolných hasičů podniků“. Relativní zastoupení jednotlivých sborů zobrazuje graf 5.4.3.

Graf 5.4.3 – Podíl [%] jednotlivých druhů jednotek požární ochrany na celkovém počtu zásahů v roce 2022

Zdroj dat: HZS ČR

6. Použitá literatura a zdroje

1. ILO, Promotional Framework for Occupational Safety and Health Recommendation, 2006, No.197. Dostupný z: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO:12100:P12100_I_NSTRUMENT_ID:312534:NO
2. MRKVIČKA, Petr. Analýza smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v roce 2022. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2023.
3. SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Strategický rámec EU pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na období 2021–2027, 2021. Dostupný na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0323&qid=1626089672913>
4. Informace o stavu bezpečnosti v hornictví a při nakládání s výbušninami. ČBÚ, 2023.
5. Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Statistická ročenka 2022. HZS ČR, 2023.
6. Nemoci z povolání v České republice 2022. Praha: SZÚ, 2023. ISSN 1804-5960.
7. Roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrolních akcí Státního úřadu inspekce práce za rok 2022. SÚIP, 2023.
8. Zpráva o pracovní úrazovost v České republice v roce 2022. SÚIP, 2023.
9. Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce za rok 2022. SÚIP, 2023.
10. Zpráva o činnosti Českého báňského úřadu a obvodních báňských úřadů za rok 2022. ČBÚ, 2023.
11. Hornická ročenka 2022. Ostrava, 2023. ISBN 9788072254972.
12. Usnesení vlády České republiky ze dne 29. března 2023 č. 214 ke Zprávě o výsledcích činnosti Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a o monitorování radiační situace na území České republiky za rok 2022. Vláda ČR, 2023.
13. Zpráva o výsledcích činnosti Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a o monitorování radiační situace na území České republiky za rok 2022, část I. SÚJB, 2023.
14. Zpráva o výsledcích činnosti Státního úřadu pro jadernou bezpečnost nad jadernou bezpečností jaderných zařízení a radiační ochranou za rok 2022, část II. SÚJB, 2023.
15. Příručka programu „Bezpečný podnik“. Dostupná na: <https://www.suip.cz/documents/20142/187282/P%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka+2017.pdf>
16. Správná praxe, kampaň na roky 2020–2022. Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Dostupné na: <https://healthy-workplaces.eu/cs/>
17. Evropský týden bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Dostupné na: <https://healthy-workplaces.eu/cs>